

16

ANTIBYROKRATICKÝCH DOPORUČENÍ

Analýza:
KDE STÁT ZBYTEČNĚ TOPÍ FIRMY?

Daně a účetnictví

Mzdy, HR a pracovní dokumentace

EDITORIAL

Monika
Marečková

managing partner

Stát dusí lidi i firmy zbytečným papírováním. Nemá smysl jen retušovat, změna musí být zásadní.

V posledním zveřejněném indexu byrokratické zátěže, si Česká republika pohoršila. Kupříkladu papírování v malých firmách meziročně vzrostlo o 49 hodin na výsledných 272 hodin ročně. V porovnání s většinou západních států, tak Česko boj s přebujelou byrokracií dlouhodobě prohrává.

Česká vláda loni schválila historicky první antibyrokratický balíček ministra pro legislativu Michala Šalomouna, kterým chce ulevit podnikatelům, živnostníkům i samotným občanům. "Jeho vznik a schválení je správným a důležitým krokem ve snižování zbytečné byrokratické zátěže, přesto nestačí a další kroky by měly následovat.

A změna musí být znát – především na úrovni státního „mindsetu“, který musí sám byrokracii označit za jednu v velkých skrytých brzd ekonomického rozvoje. A z vyškrtávání zbytečností udělat zcela pravidelnou záležitost – podobně jako by to mělo platit u škrtnání výdajů.

Dali jsme proto s kolegy z poradenské společnosti RSM dohromady svůj návrh nového antibyrokratického balíčku, kterým chtějí inspirovat vládní představitele a státní správu k přijetí dalších konkrétních opatření a kroků z oblastí daní, účetnictví, mezd, pracovně-právní sféry i dalších oblastí.

Proč? Jednou z hlavních nevýhod přebujelé byrokracie je to, že společnosti ztrácejí flexibilitu a možnost adekvátního reagování na stále se měnící podmínky globalizovaného světa. To může vést k tomu, že firmy, úřady nebo organizace mají problémy s adaptací na nové situace nebo inovací.

Nadměrná byrokratická zátěž může také zpomalovat rozhodování a efektivitu, což jsou v době ekonomické stagnace velmi negativní a nebezpečné jevy. To vše má dopad nejen na celkové hospodářské výsledky firmy, ale také na produktivitu i motivaci zaměstnanců, což v konečném důsledku může dokonce zvyšovat fluktuaci zaměstnanců.

A hlavně – pokud se podíváme na aktuální ekonomické výhledy, nabízí se důležitá otázka:

Kdy jindy, když ne teď? Myslím, že odpověď bude u nás všech zcela stejná.

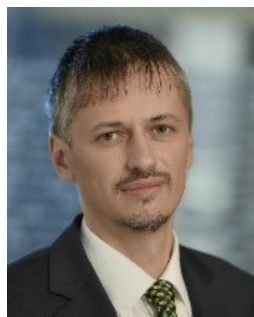
16 ANTIBYROKRATICKÝCH DOPORUČENÍ

Daně a účetnictví

Lenka
Černošubá
Head of Accounting

"Za naprosto zbytečnou administrativní zátěž jak my, tak naši klienti, považujeme statistické výkazy pro Český statistický úřad. Společnosti mají povinnost vyplňovat pro ČSÚ obvykle měsíční, čtvrtletní a roční statistiky. Informace však stát již má k dispozici např. z daňových přiznání, souhrnných hlášení či účetních závěrek. Průměrnou společnost to stojí přibližně 30 hodin času ročně, což lze přepočítat na 30 000 Kč."

Jaroslav Sůsa
Senior Tax Manager

"V oblasti daní a účetnictví je momentálně celá řada byrokratických zbytečností, které by šlo postupně zrušit. Jedná se zejména o různá hlášení, oznamování a vyplňování údajů a informací, kterými stát už disponuje, jen si je mezi úřady není schopen předat. Ulehčilo by to nejen čas, ale i prostředky. Odhadem jde o náklady, které u některých firem sahají až do výše desítek tisíc korun ročně."

16 ANTIBYROKRATICKÝCH DOPORUČENÍ

1

Zrušení anebo omezení povinnosti daňového přiznání u daně z nemovitých věcí. V mnoha případech je podání daňového přiznání nadměrná administrativa, protože finanční úřad má automatický dálkový přístup do katastru nemovitostí, na které každé přiznání kontroluje. Může tedy údaje rovnou stáhnout a ve většině případů zejména u daně z pozemků daň i přímo vyměřit. U staveb je sice někdy nutný vstup ze strany poplatníka, ale i v těchto případech by bylo možné nalézt model, podle kterého by se daň vyměřila na základě údajů z katastru případně s výzvou k upřesnění údajů. Příprava daňového přiznání je náročná a výsledkem u fyzických osob je výběr daně v řádu desítek a stovek korun. Tedy často nižší, než jaké byly náklady na zpracování přiznání

2

Oznámení o osvobozených příjmech u fyzických osob nad 5 milionů Kč v případě darování nebo dědění nemovitosti. Pokud poplatník zdědí anebo dostane nemovitost a jedná se o osvobozený příjem bez povinnosti podat přiznání musí tento příjem finančnímu úřadu oznámit, pokud je nad 5 mil. Kč. Pokud to neoznámí jsou za to velké sankce. Stejný osvobozený příjem plynoucí z prodeje nemovitostí zapisované do katastru nemovitostí se ale již oznamovat nemusí, protože správce daně má zřízen dálkový přístup do katastru nemovitostí. Rozdíl je v tom, že správce daně u darování a dědění neumí přiřadit k zápisu v katastru nemovitostí cenu a proto toto oznámení musí poplatník podat. Často tuto cenu zejména u darování neví ani poplatník. Řešením by bylo tuto oznamovací povinnost úplně zrušit.

3

Odpisování majetku. Zjednodušit by se měla celá oblast odpisů: tedy zařídění majetku, rozlišení toho, co je a není technické zhodnocení nebo oprava. Ve většině případů jde pouze časové hledisko a v nákladech stejně nakonec v průběhu času skončí celá pořizovací cena. Jen se musí složitě počítat, jakou částku, který rok přesně odečíst a u zrychlených odpisů se nelze odchýlit od zákona ani směrem v neprospěch poplatníka

4

Zrušení oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí u osvobozených příjmů a nezdanitelných příjmů nad 300 tisíc korun. Českému státu z těchto transakcí žádné riziko neplyne a slouží tak pouze pro statistiku – zejména sledování odlivu dividend k zahraničním vlastníkům.

5

Zrušení statistických výkazů pro Český statistický úřad. Společnosti mají nyní povinnost vyplňovat pro ČSÚ obvykle měsíční, čtvrtletní a roční statistiky. Informace však stát již má k dispozici – například z přiznání k DPH, souhrnných hlášení či účetních závěrek. Tvorba statistických výkazů stojí čas i prostředky účetních. Roční statistika může bez problému zabrat celý jeden den kvalifikovaného člověka. Některé společnosti navíc mají povinnost vyplňovat více ročních, kvartálních či měsíčních výkazů. Průměrnou společnost může tato aktivita stát až 30 hodin času ročně, což znamená finanční náklad v nižších desítkách tisíc korun.

16 ANTIBYROKRATICKÝCH DOPORUČENÍ

Mzdy, HR a pracovní dokumentace

Jiřina
Kovaříková

Head of Payroll

“Většinu pracovněprávní, personální a mzdové dokumentace, včetně celé řady formulářů, by šlo bez problému digitalizovat a z papíru přejít k elektronickým dokumentům. Znamenalo by to zásadní antibyrokratický krok a neuvěřitelným způsobem by to ulehčilo firmám zbytečné a nesmyslné papírování, kterým ročně stráví stovky hodin.”

Radana
Hartošová

HR expert

"Z pohledu personalistiky by bylo obrovskou úsporou času i peněz uzákonění uznávat elektronický podpis pro pracovně-právní dokumenty, který nyní lze využívat pouze pro méně důležité dokumenty. Vše by bylo elektronicky, odpadlo by skenování a fyzické uchování dokumentu. Legislativa umožňuje pro pracovní smlouvy, DPP apod. pouze uznávaný elektronický podpis, který ale samozřejmě zaměstnanci běžně nemají."

16 ANTIBYROKRATICKÝCH DOPORUČENÍ

- 6 **Zrušení papírového formuláře k ošetřované,** Všechny tyto dokumenty mohou být elektronické, což by znamenalo přibližně 15 minut ušetřeného času na každý formulář
- 7 **Sjednocení formulářů bank** tak, aby všechny banky měly stejný formulář (například žádost o poskytnutí hypotéky) a bylo možné tato data generovat rovnou ze mzdového systému. Dnes se musí ručně doplňovat do každého potvrzení.
- 8 **Sjednocení formulářů součinnosti ze strany státu ohledně exekucí** tak, aby se dokumenty mohly rovnou odesílat exekutorům a šlo o automatizovaný proces.
- 9 **Zrušení povinnosti uvádět kvalifikace na zápočtový list** nebo jasné vymezení pojmu kvalifikace.
- 10 **Umožnění předat zápočtový list dříve** -v případě, že zaměstnanec skončí pracovní poměr o víkendu nebo o svátku. Případně dát lhůtu např. týden po skončení pracovního poměru. Aktuálně je termín v den skončení pracovního poměru, což je velmi nepraktické u zaměstnanců pracujících ve směnném režimu.
- 11 **Zrušení povinnosti firem předávat výplatní pásky insolvenčnímu správci,** povinnost by měla přejít na zaměstnance.
- 12 **Změna měsíčního přehledu na sociální pojištění,** aby jeho součástí byl seznam zaměstnanců s vyměřeným základem a vyloučenými dobami – odpadla by povinnost odesílat evidenční listy důchodového pojištění, přílohy k žádostem k nemocenským dávkám
- 13 **Zrušení formuláře ohlášení o skončení nemoci,** ČSSZ ukončení vidí a mít povinnost to hlásit pouze pokud by se vrátil zaměstnanec do práce dříve.
- 14 **Vytvoření jednoho registru exekucí,** kde by byly centralizované všechny exekuce jako je insolvenční rejstřík s automatickou kontrolou mzdových programů, zda má nebo nemá zaměstnanec záznam. Zrušilo by se pořadí doručení exekuce, ale bylo by to klasicky dle přehledu aktivních exekucí s údaji kolik se má ještě srazit, platební instrukce.
- 15 **Akceptování veškerých dokumentů v elektronické podobě,** by mohlo ušetřit až 10 hodin měsíčně.
- 16 **Uzákonění možnosti uzavírat pracovně-právní dokumenty přes zaručený elektronický podpis.** Uzákonění možnosti uzavírat pracovně-právní dokumenty přes zaručený elektronický podpis (DocuSign, Signi). My tento podpis využíváme pro dokumenty „nižší váhy“, ale pokud by se podařilo uzákonit jeho používání i pro uzavírání pracovních smluv, dohod o provedení práce apod. bylo by to ulehčení pro personální oddělení. Vše by bylo elektronicky, odpadlo by skenování a fyzické uchovávání dokumentu. Legislativa umožňuje pro pracovní smlouvy, DPP apod. pouze uznávaný elektronický podpis, který ale běžně zaměstnanci nemají.